

6. osztály

Tanulói példány

11. alkalom

1. Válaszolj a kérdésekre a négyzetben elrejtett szavakkal! Írd is le a vonalra!

Kit? (E/2.) _____

Kivel? (E/1.) _____

Kinél? (T/1.) _____

Kitől? (E/3.) _____

Kiben? (T/2.) _____

Kiről? (T/3.) _____

Z	B	G	T	É	Ő	S	K
A	P	N	É	G	H	V	R
K	T	Á	G	Ö	A	T	Ó
V	E	L	E	M	D	Ő	L
P	Z	U	D	Ü	É	L	U
B	E	N	N	E	T	E	K
V	Ú	K	A	K	D	O	Ú

Ezek a szavak anévmás ragozott alakjai közé tartoznak.

2. Pótold a hiányzó névmásokat a mondatokban! Írd be a megfelelő számot a négyzetekbe (személyes: 1, birtokos: 2, visszaható: 3, kölcsönös: 4, mutató: 5, kérdő: 6, vonatkozó: 7, általános: 8, határozatlan: 9)!

- Ne vádold, te nem tehetsz semmiről!
- Nagyon megörültek....., hiszen már egy éve nem találkoztak.
- ez a toll? itt felejtette az asztalon.
- mindig van zsebkendő, szólj, ha szükséged van rá!
- sem mehet haza egyedül! Várjátok meg a szüleiteket!
- Ez az én füzetem, nem a
- Válassz másik blúzt, nem illik a sálad!
- Benéztem a gyerekek szobájába, megint rendetlenség volt.

3. Pótold a közmondásokból a hiányzó névmásokat!

- a) A..... másnak vermet ás, m..... esik bele.
- b) M..... a m..... szerencsésének a kovácsa.
- c) A..... a mosdó, o..... a törülköző.
- d) K.... korán kel, aranyat lel.
- e) A..... ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!

4. Írj két különböző példát, amelyben ennek a mondatnak más-más jelentése van!

Ezt jól megcsináltad!

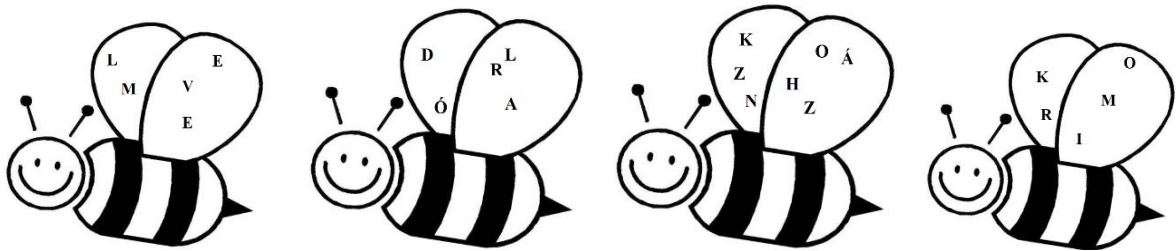
.....

.....

.....

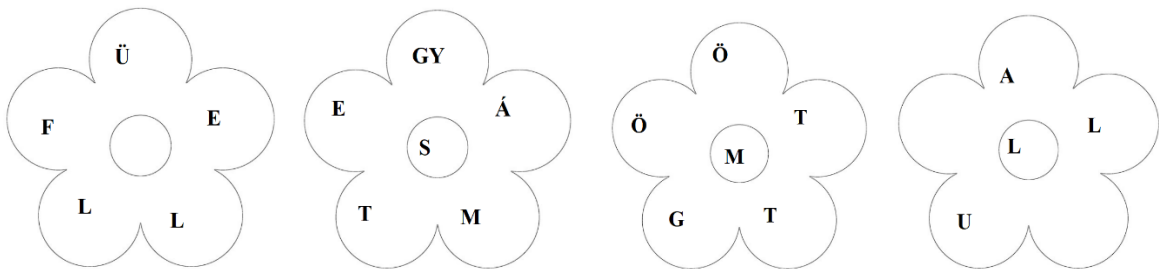
.....

5. Megtudod mit rejtenek az ábrák, ha helyes sorrendbe rakod a betűket. Minden sorban van egy kakukktójás. Melyik nem illik a sorba? Indokold meg választásodat!

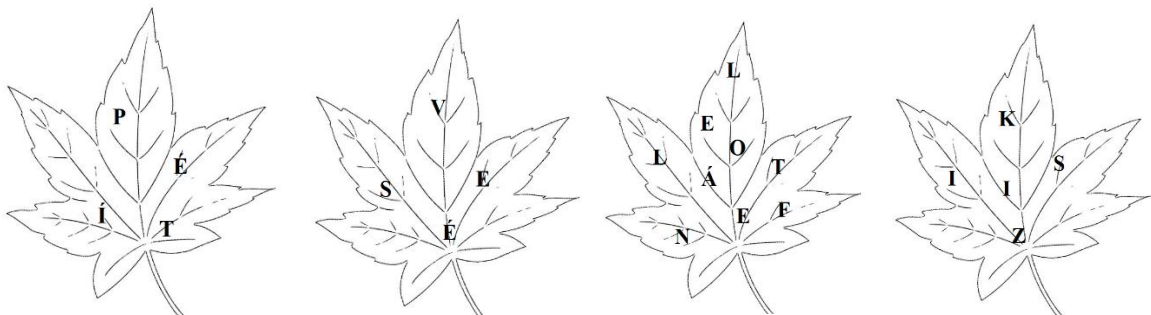
.....

Kakukktójás:

.....

Kakukktójás:

.....

Kakukktójás:

6. Olvasd el a verset, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Weöres Sándor: Macska-induló

Morogj, morogj, kormos macska,
cirregj, cirregj, cirmos macska,
büszkén lejt hat vak bak macska,
sok pettyes láb, száz karmocska.
Jobbra át, balra át,
agyon marjuk a kutyát,
nyauúu!

Nyávogj, nyávogj, nyavalyás macska,
pisszegj, pisszegj, pikulás macska,
aki beteg pikulálhat,
szedjen macska-pilulákat.
Hátra arc, nagy kudarc,
nem marunk ha te se marsz,
nyauúu!

a. Írd ki a versből, az alábbi meghatározásnak megfelelő szavakat!

- magas hangrendű, felszólító módú ige:
- mély hangrendű, felszólító módú ige:
- magas hangrendű melléknév:
- mély hangrendű melléknév:
- vegyes hangrendű főnév:

b. Miért énekelnek indulót a macskák? Mire készülnek? Sikerül -e a tervük? Válaszodat két – három teljes mondatban fogalmazd meg!

.....
.....
.....

c. Az alábbiak közül szerinted melyik közmondás jellemzi leginkább a macskák helyzetét? Húzd alá! Választásodat indokold meg!

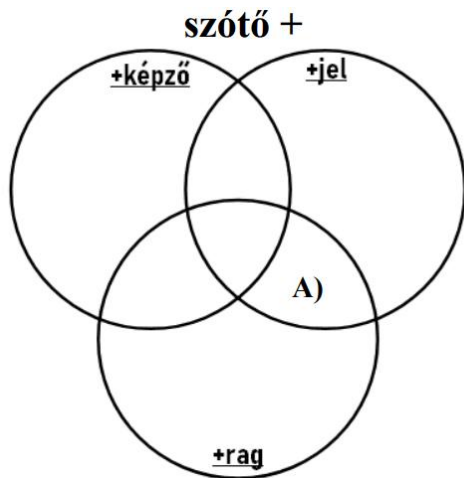
Sok lúd disznót győz.
Nem akarásnak nyögés a vége.
Sokat akar a szarka, de nem bírja a farka.

.....
.....

d. A kormos és a cirmos szó rímelenek a versben. Keress még legalább három szót, amelyek szintén rímelenek rájuk. A rímelő szó bármilyen szófajú lehet!

.....

7. Vizsgáld meg a szavak szerkezetét (szótövek, toldalékok)! Írd a szavak betűjelét a megfelelő helyre! Egy betűjelet beírtunk a megfelelő helyre.

- A) kertekben
- B) kedvesebben
- C) rádióznak
- D) könyvről
- E) kutyáké

8. Az alábbiakban négy képet látsz, amelyeket a mesterséges intelligencia generált. Alkosd meg a táblázat soraiban található szólásokat /közmondásokat a helyes szórend megadásával, majd párosítsd a szólásokat a képekkel! A szavakat toldalékolhatod.

A.

B.

C.

D.

Kép betűjele	Szólás / közmondás szavai	Eredeti szólás / közmondás
	pap, jó, tanul, holtig, is	
	alma, messze, nem, fa, esik, az, a	
	fürdik, vaj, tej	
	vezet, minden, Róma, út	

9. Olvasd el a kalandpark házirendjét, és oldd meg a feladatokat!

A kalandpark házirendje

1. A kalandparkba belépés feltétele a jegy megvásárlása és a felelősségvállalási nyilatkozat kitöltése. A látogató ezután egy egyszeri belépésre jogosító, vissza nem váltható és másra át nem ruházható karszalagot kap. Ezt köteles a parkban tartózkodása alatt mindvégig viselni. A sérült karszalag cseréjét a főpénztár végzi.
2. A park dolgozói gondoskodnak a látogatók biztonságos szórakoztatásáról. Baleset, rosszullet esetén elsősegélyt nyújtanak, illetve mentőt hívnak. A játékhasználatnál, biztonsággal kapcsolatos utasításait minden vendégnek kötelező betartani, ellenkező esetben a látogató nem használhatja azt a játékelemet, illetve a parkból is kizárhatják.
3. A 14 éven aluli kiskorú gyermek csak szülő vagy más 18 évét betöltött kísérő felügyelete mellett veheti igénybe a park szolgáltatásait.
4. A játékokat mindenki saját felelőségére veheti igénybe, korának és fizikai – egészségi állapotának figyelembevételével. Ennek megfelelően pl. lázas vagy fertőző betegségben szenvedő vagy nyílt sebbel rendelkező személy nem veheti igénybe a szolgáltatást. Ilyen esetben a munkatársunk jogosult a vendéget kizárni a játékelem használatából.
5. A játékokat szigorúan a kijelölt útvonalon kell megközelíteni. A dolgozók kezelési utasításait és figyelmeztetéseit be kell tartani! A játékokon tilos ételt, italt fogyasztani!
6. A látogató köteles a kalandpark játékelemeit, épületeit, felszereléseit vagy más tárgyait megóvni. Az okozott károkat köteles megtéríteni.
7. A parkban a kijelölt útvonalakat kérjük igénybe venni! A tájékozódást kihelyezett táblák, valamint a pénztárban elérhető térkép is segíti. A parkosított területek szabadon használhatók.
8. A park egész területén tilos szemetelni! A hulladékot a kihelyezett gyűjtőedényekbe kérjük elhelyezni!
9. A park nyitvatartása évszakonként eltérő és a mindenkori időjárás függvényében változhat. A pénztár egy órával a zárás előtt zár, így az utolsó órában a jegyváltásra vagy ajándéktárgy vásárlására már nincs lehetőség. Záróra után a park területén vendég nem tartózkodhat.

Döntsd el, hogy a park szabályzata alapján megvalósíthatják -e alábbi terveiket a látogatók! Ha a szabályzat lehetőséget ad rá, akkor az IGEN, ha a szabályok nem teszik lehetővé, akkor a NEM választ karikázd be!

a) Kata és a szülei úgy tervezik, hogy reggel elmennek a kalandparkba, majd ebédre hazamennek, és délután visszatérnek, hiszen reggel már megvették a belépőjüket és a karszalag a kezükön van.

IGEN

NEM

b) Gergő mindenképpen szeretne ajándékot venni a barátjának, de annyira belemerül a játékba, hogy csak zárás előtt 65 perccel ér oda az ajándékbolthoz.

IGEN

NEM

c) Zsuzsiék osztálya délben a kalandparkban ebédelt, de Zsuzsi akkor még nem volt éhes, ezért úgy döntött, hogy a szendvicsét a kötélpálya egyik állomásán eszi meg.

IGEN

NEM

d) A hatodik osztályos Zalán és Dávid a nyári szünet egyik hétköznapiján szeretnének elmenni a kalandparkba, de a szülei sajnos dolgoznak, így nem tudnak velük menni. Ezért megkérik Dávid 21 éves unokabátyját, hogy kísérje el őket.

IGEN

NEM

e) Bence túl hosszúnak tartja a kalandpark egyes játékaik közti kanyargós utakat, és szeretne minél hamarabb eljutni a vízi akadálypályákhoz. Úgy gondolja, hogy a kijelölt út helyett átvághat a kötélpálya alatti részen, lerövidítse az utat.

IGEN

NEM

10. Olvasd el figyelmesen Kányádi Sándor *Pulyka – szégyen* című versét, majd válaszolj a kérdésekre!

Iskolába jár a pulyka,
de az esze nagyon kurta.
Sose tudja, mert nem figyel,
azt amiből felelni kell.

És még ő dül-fül, sistereg,
pukkadozik, majd szétreped.
Lebernyegje irul-pirul:

most már csak azért se tanul.
Ha ez így megy – szégyenszemre –,
nem járhat majd egyetemre.

Írd le egy – egy mondatban, hogy mit jelentenek a kiemelt verssorok!

Pl.: „pukkadozik majd szétreped”: Olyan mérges, hogy szétveti a düh.

a. „de az esze nagyon kurta”:

b. „És még ő dül -fül, sistereg”:

c. „Lebernyegje irul -pirul”:

d. Mi a kurta szó ellentéte? :

e. Mit jelent a szégyenszemre? :

Keress példát a szövegből az alábbi meghatározásokra!

f. hangutánzó szó:

g. melléknév: